

מתורתו של צדיק אביך ועקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת השי"ת שגלגלנו מכל ספריו הק'

פרשת וילך - שבת שובה ה'תשפ"ג

גדול עונו מנשא, כי גדון בשאול:

'כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך', כנגד תיבות שבקדיש

ונראה לעניות דעתי, שזה רמז שלמה המלך עליו השלום (קהלת ט) 'כל אשר תמצא ירך לעשות בכחך עשה כי אין מעשה וחשבון בשאול וגו', בא לרמז על המ"ב תבות שיש בקדיש, והם י"ד וכ"ח, והו' כל אשר תמצא ירך' כנגד י"ד תבות, 'בכחך' כנגד כ"ח תבות. והא דקרי להו 'ירך' ו'כחך' בכנוי לאדם, משום דאדם מרכבה לשכינה, והכח והגבורה שמוסיף למעלה נתוסף באדם עצמו, ובקדיש מוסיף האדם כח והארה ביד ובכח של מעלה, וגם כן האדם נתוסף הארה בידו ובכחו, ולפיכך קרי להו בכנוי. וכשיענה האדם ויכון ב"ד ובכ"ח תבות נצול מלרדת לשאול, והו' כי אין מעשה וחשבון בשאול, דהינו אין צרך לדון במעשה ולא לתת חשבון בשאול:

ולפיכך צריך האדם להיות זהיר וזריז בעניני אמונים כי בזה מוסיף כח למעלה ומתכפרים עוונותיו, וכמו שאמר הכתוב (דברים לב ג) 'כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו', דהינו 'כי שם ה' אקרא' הוא קריאת הקדיש, אז אתם העונים 'הבו גדל לאלהינו', וענו בכונה. וראשי תבות 'גדל לאלהינו' גימטריא ג"ל, הם כ"ח תבות וחמשה אמונים שצריך העונה לענות. ולכן השב בתשובה צריך להזהר בעניני אמונים. וזה הוא בראשית הרומו לתשובה כאמור, אתה בעל תשובה בכחך תענה אמן יהא שמה רבא, וזה הוא תקון גדול לכפרת עוונותיו:

(גזי המלך, תיקון התשובה אות ל)

עניית 'אמן' תיקון גדול לפגם הברית

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית ראשי תבות תקון רפואת ברית יהיה שומר אמונים. בא לרמז מעין מה שכתבנו סמוך לזה דיהיה זהיר וזריז בברכות. וכמו שצריך להיות זהיר בברכות כך יותר ויותר צריך להיות זהיר וזריז בעניני אמונים, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות ג:) גדול העונה אמן יותר מן המברך. וכמו שכתב הרב רבי שמעון בר יוחאי עליו השלום בזהר הקדוש (ח"ג רפה.) על כח אמן כמה גדול כח העונה וענש מי שאינו עונה, ד'אמן' גופה גימטריא הו"ה אדנ"י ובעניני אמן מיחד הו"ה אדנ"י, והו' תקון פגם הברית:

ואפשר דלזה רמז הכתוב (ישעיה כו ב) 'פתחו שערים ויבא גוי צדיק שמר אמונים, ודרשו רבותינו ז"ל (שבת קיט:) אל תקרי 'אמונים' אלא 'אמונים', דיש לדקדק למה כתב 'צדיק' ושומר אמונים, אלא בא הכתוב להודיענו דאף מי שפגם בברית ובשובו בתשובה נזהר להיות שומר אמונים, נמחל לו מה שפגם בברית וחזר לכשרותו הראשון ויחשב לו כאלו לא פגם. וידוע דהשומר ברית נקרא 'צדיק', כמו שאמרו 'יוסף הצדיק' על

עניית 'אמן' בכל כחו, קודעת גזר דין

זה עני קרא וה' שמע ומכל צרותיו הושיעו (תהלים לד ז). הנה אמרו רבותינו ז"ל (שבת קיט:) דהעונה אמן בכל כחו קודעין לו גזר דינו. נמצא, אפלו נחתם אדם בספר רשעים, כשישוב בתשובה ויענה אמן בכל כחו, קודעין לו גזר דינו וחוזרים וחוזמים אותו בספר צדיקים. והנה אינו נקרא עני אלא מי שעני מן התורה ומהמצוות והמעשים טובים. והו' שאמר זה עני, דהינו, זה האיש, אף על פי שהוא עני מכל מצוות התורה ועכשו קרא קדיש וענה אותו בכל כחו, וה' שמע, ובלבד שיצטרף עמו התשובה. והתשובה רמוזה במלת קרא ובמלת שמע, דשניהם עם ב' כוללים גימטריא 'תשובה', ואז בזה ומכל צרותיו הושיעו, דקודע גזר דינו, וכל הצרות שיהיו ראויות לבוא עליו בעולם הזה ובעולם הבא מתבטלות:

(אלף בינה, מזמור לד בתהלים)

שברו ומעלותיו של העונה 'אמן'

בראשית ברא אלקים וגו' (בראשית א א). בראשית ראשי תבות בכחך תענה אמן יהא שמה רבא. רמז למה שאמרו רבותינו ז"ל (שבת קיט:) כל העונה אמן יהא שמה רבא בכל כחו קודעין לו גזר דינו. ובזה יהיה בעל תשובה זהיר וזריז, וידע כי אפלו נחתם גזר דינו לרעה, בכח עניית אמן שיהיה עונה, נקדע:

'בכל כחו' משום כ"ח תיבות שעונים בקדיש

וצריך שיענה בכונה בלי שום פניה אחרת, ושלא ידלג שום אות או תבה, וזהו אמרו 'בכל כחו', לפי שיש כ"ח תבות מן 'אמן' יהא שמה רבא עד 'בעלמא' שצריך העונה לענות, ולכן פסוק 'בראשית' יש בו כ"ח אותיות, לרמז על עניית 'אמן' כפזר. והו' רמז מה שכתב רש"י ז"ל (בראשית א א) מה טעם פתח בבראשית, משום 'כח מעשיו הגיד לעמו' (תהלים קיא ו). דהינו משום כ"ח אותיות שיש בפסוק בראשית הרומזים לכ"ח תבות שצריך העונה לענות בקדיש. ומה שאמר 'הגיד לעמו', לפי שזה סוד גדול וכמוס, והגידו השם לעמו מפני שהקדיש מתקן על שם מ"ב כידוע (שער הכונות דרושי הקדיש א), וגלה השם סוד זה לעמו ישראל:

והנה פסוק והארץ היתה יש בו י"ד תבות, ועם כ"ח אותיות שבפסוק 'בראשית' הרי מ"ב, נמצא בין שני פסוקים אלו נרמז הקדיש. והחשבון הזה הוא חוץ מחמשה אמונים שצריך העונה לענות, ולפיכך אחר שני פסוקים אלו שנרמז בהם שם מ"ב, כתב חמש פעמים 'אור' כנגד חמשה אמונים. וקרא אמן בשם 'אור' להראות גדלת אמן, שעל ידי ענייתו גורם הארה בעולמות עליונים למעלה ומשם משתלשלת עד למטה, לפי שאמן גימטריא הו"ה אדנ"י, ועל ידי ענייתו גורם להם יחוד. ולכן אשרי שומר אמונים, והמבטלו

אמר 'זה השער לה', דהינו אמירת הקדיש שעל ידה נפתחים שערים, 'צדיקים יבאו בו דוקא, ולא שאינם צדיקים, שאם אינם צדיקים עגית אמן אינה מועלת להם כלום. באמת אם יהיו בעלי תשובה כראוי ונקראים צדיקים, אז אפלו מקדם נתחייבו על מעשיהם הרעים שעשו חייב גמור ונחתם גזר דינם, עכשו על ידי אמירת אמן עם התשובה שעשו כראוי נקרע גזר דינו, וזהו 'צדיקים יבאו בו', דהינו אלו בעלי תשובה שחזרו עכשו צדיקים עם אמירת הקדיש, ראויים עכשו לכנס בשער זה:

(שערי תשובה, אות כב)

על ידי עניית 'אמן' מתבטלים הקטרוגים

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה' (ישעיה נט כ). ועל דרך זה יש לרמז בפסוק (ישעיה נט כ) **ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'**, 'ולשבי פשע ביעקב' כשתוסף ו ביעקב ועוד תוסף חשבון האותיות, הוא חשבון אלף עם הכולל, שהוא חשבון 'באמן הוא יבטל דין השבעים שנה' כמו שכתבנו. ואומר הכתוב, דסבת ביאת הגואל הוא כשישובו הפושעים בתשובה ויצרפו עם התשובה עגית אמן, וזהו 'ולשבי פשע ביעקב נאם ה'', 'נאם' אותיות 'אמן', דכשישמרו כראוי לענות אמן עם התשובה בזה 'ובא לציון גואל', שעל ידי עגית אמן נקרע גזר דין של שבעים שנה, ומיד חזרו צדיקים וראויים לגאול:

בעניית אמן יתבטל קטרוג היצר הרע

ואפשר לרמז זה גם כן במה שאמר הכתוב (שם ס כא) **ועמר כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר, ארץ נצר מטעי ראשי תבות אמן**, שעל ידי עגית אמן שיהיו שומרים לענות, מיד נעשו כלם צדיקים וראויים לרשת ארץ החיים. וסופי תבות 'ארץ נצר מטעי' הם אותיות 'יצר', הרי ראשי תבות 'אמן' וסופי תבות 'יצר', להודיע שעל ידי עגית אמן מתבטל קטרוג היצר הרע:

(שערי תשובה, אות כב)

ששמר בריתו. ופונת הכתוב כך היא, 'פתחו שערים ויבא גוי, דהינו שמתחלה היה גוי כמו הגוים שפוגמים הברית ועכשו נחשב לצדיק ששומר ברית. ותדע במה זכה לזה, בשביל שהוא שומר אמנים:

ויש לרמז תקון הברית בעגית אמן, דהנה 'ברית' המלוי שלו גימטריא שבע מאות וששה וארבעים, ואמן כשתחשב הנוף הארכה שבע מאות בחשבון מנצפ"ך, יעלה בחשבון אמן שבע מאות ואחד וארבעים, חסר חמשה מחשבון מלוי הברית שכתבנו, הם כנגד חמשה אמנים שצריך אדם לענות בכל קדיש:

עוד, 'אמן' ראשי תבות אות מילה נתקן, רצונו לומר אם פגם בברית, על ידי שמירת אמן נתקן. עוד, 'הברית' גימטריא 'תענה אמן' עם הכולל, דהינו אם פגמת ברית תענה אמן ובה יתקן מה שפגמת. ובה יבוא הרמז על נכון דרפואת הברית יהיה שומר אמנים:

(גנוי המלך, תיקון הברית אות כג)

כוחו של עניית 'אמן'

ימוטו עליהם גחלים באש יפלים במהמרות כל יקומו (תהלים קמ יא). אפשר לרמז גחלים גימטריא 'אמן'. דאין מי שמשבר פח החיצונים כמו עגית אמן דקדיש כמו שכתב בזהר הקדוש (ח"ב כט:). דכח קדיש מתבר שלשלאין דפרזלא. וגדול פחו שמבטל וקורע לאדם גזר דין של שבעים (שבת קיט:). ועל זה אמר **ימוטו עליהם גחלים**, דהינו בכח עגית אמן ימוטו עליהם גחלים ויפלו באש ובמהמרות כל יקומו, דעל ידי קדיש משתקעים בתהומא רבא:

(שערי ארוכה אות ח)

עניית 'אמן' פותחת שערים

זה השער לה צדיקים יבאו בו (תהלים קיח כ). בא לפרש שלא תטעה לומר דמה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (שבת קיט:). כל העונה אמן בכל פחו קורעין לו גזר דין, דענה זו לבדה מועלת לו אף על גב דאינו בעל תשובה ומעשים טובים, לזה

חידה שבועית: מה אומר רבינו לעשות עצה וסגולה למי שנחתם בספרם של דשעים,

איך יוכל לבטל הגזירה? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתומצתת!).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקרוב, כמו כן נא לציון כתובת מדויקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציון בראש הדף 'עבור אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחרית
מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת נשא:

ה' איתמר שטראוס מחיפה מירושלים.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מוזן האביר יעקב ז"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחרית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

